

GEDRAGSCODE ALGEMEEN

Inleiding

Het openbaar onderwijs heeft als doel om goed en kwalitatief verantwoord onderwijs te verzorgen. Daarbij hanteert het openbaar onderwijs het uitgangspunt dat ieder kind welkom is tenzij voor de toelating duidelijk is dat de school niet genoeg zorg en aandacht aan het kind kan bieden. Soms biedt plaatsing op een andere dan de in eerste instantie gewenste school dan uitkomst.

Kwalitatief verantwoord onderwijs moet getoetst kunnen worden aan al het beleid van het openbaar onderwijs van de gemeente Hoogeveen, maar bij uitstek aan het pedagogisch beleid. In dit pedagogisch beleid staat immers omschreven hoe stichting Bijeen om wil gaan met de kinderen die aan het personeel van de scholen zijn toevertrouwd.

Stichting Bijeen bestaat uit 8 scholen met 12 locaties waar door kinderen onderwijs wordt genoten. Het pedagogisch beleid van het Openbaar Primair Onderwijs biedt dan ook een raamwerk met pedagogische uitgangspunten, waar elke locatie aan moet voldoen. Binnen deze uitgangspunten heeft iedere school en elke locatie in overleg en samenwerking met de ouders de gelegenheid om het pedagogisch beleid verder uit te werken en vorm te geven. Daartoe kan elke school (locatie) zijn eigen sfeer, onderwijstype en inrichting hebben.

Iedere school heeft zijn eigen sterke punten. Voor uitgebreidere informatie wordt verwezen naar de schoolgids van elke school.

Het Pedagogisch klimaat

Een gezond pedagogisch- en werkklimaat binnen de scholen voor openbaar onderwijs is een belangrijke voorwaarde voor de preventie van seksuele intimidatie. Daartoe is het van belang dat iedere openbare school binnen de gemeente Hoogeveen daartoe haar eigen gedragsregels heeft vastgesteld.

Doordat er gedragsregels zijn vastgesteld kunnen mensen elkaar aanspreken op het naleven van de regels. Ook maakt de school, naar buiten toe, in het bijzonder richting de ouders duidelijk hoe het team met de aan hen toevertrouwde leerlingen omgaat.

In het openbaar onderwijs gaat men ervan uit dat mannen en vrouwen, jongens en meisjes aan elkaar gelijkwaardig zijn. Het uitgangspunt binnen het openbaar onderwijs is dat mensen respect voor elkaar opbrengen. Dat helpt om een klimaat te ontwikkelen waarin kinderen zich veilig voelen. Vormen van discriminatie op basis van geloof, achtergrond, uiterlijke kenmerken of wat dan ook worden niet toegestaan en, indien gesignaleerd, met de kinderen besproken en gecorrigeerd. Het doel is om bij elk kind (volwassene) een positief zelfbeeld te ontwikkelen.

Grof taalgebruik en/of obscene gebaren worden niet toegestaan en indien hiervan sprake is met het betreffende kind besproken en gecorrigeerd.

De inhoud van affiches, leesboeken, lectuur worden zo nodig op inhoud door de leerkracht gescreend. Uitnodigende seksistische teksten of afbeeldingen worden niet toegestaan.

Pesten, schoppen, slaan, schelden, buitensluiten, uitlachen en andere vormen van respectloos gedrag worden niet getolereerd. Dergelijke situaties worden meteen aangepakt en met de kinderen besproken. De rol van de pester, gepeste en meeloper worden in dergelijke situaties uitgebreid onder de aandacht van de kinderen gebracht. Eventueel worden de ouders bij een verbeteringsplan of proces betrokken.

Bij hardnekkig agressief gedrag door kinderen wordt door de leerkracht of intern begeleider een zorgtraject opgestart, waarbij naast het kind, de ouders en eventuele hulpinstanties worden betrokken. De scholen binnen stichting Bijeen hebben daartoe een pestprotocol ontwikkeld.

De school hanteert een aantal vaste schoolregels en, per leerling groep een aantal vaste groepsregels. Er zijn pleinregels opgesteld voor de pauzes en de speeltijd op het plein voor en na schooltijd. Deze regels worden met de kinderen besproken, en zij dienen deze regels in acht te nemen. Bij overtreding wordt het kind hierop aangesproken (en eventueel bestraft). De groepsregels en schoolregels worden in de schoolgids vermeld.

Het persoonlijk begroeten bij het binnenkomen van de school en in de klas van kinderen en leerkracht ervaren wij als belangrijk. Het initiatief hiertoe ligt zowel bij de leerkracht als bij de kinderen.

Vertrouwdheid/geborgenheid en veiligheid

Voor een gezonde ontwikkeling van kinderen is het van belang dat het kind vertrouwen in zichzelf heeft en in zijn omgeving; dat wil zeggen dat het kind zich veilig en geborgen voelt in zijn omgeving. Het betekent ook dat die omgeving in materieel opzicht veilig moet zijn. Honderd procent veiligheid nastreven is onmogelijk en ook niet wenselijk. Een kind moet ook leren omgaan met situaties, die niet veilig zijn.

Een groot aantal aspecten speelt bij het onderwijs aan kinderen in het openbaar onderwijs een grote rol:

- Continuïteit in de begeleiding; men streeft er naar dat, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, niet meer dan twee leerkrachten voor een groep gedurende de week komen te staan;
- De groepssamenstelling: kinderen worden opgevangen in een groep die afhankelijk is van leeftijd en/of op grond van het onderwijskundig pedagogisch klimaat.

Zelfredzaamheid/ zelfstandigheid/Lichamelijke hulp

Het is enerzijds heel belangrijk, dat kinderen hun mogelijkheden en onmogelijkheden ontdekken en ontwikkelen, dus in die zin zelfstandig zijn. Anderzijds is het ook belangrijk dat kinderen ervaren dat ze geholpen mogen worden, en in die zin afhankelijk mogen zijn. Een basisgevoel van veiligheid draagt bij aan het zelfstandig worden van kinderen. In de omgang met kinderen wordt erop gelet dat de nadruk ligt en de aandacht uitgaat naar wat de kinderen kunnen en dat er niet voortdurend op wordt gelet op wat ze niet kunnen.

In groep 1 en 2 is vaak hulp noodzakelijk bij het aan- en uitkleden en soms bij het naar het toilet gaan. Deze hulp wordt dan geboden door de leerkracht of door een stagiaire. In principe worden kinderen in de onderbouw pas toegelaten als ze zindelijk zijn (en zelf de billen afvegen). Bij "ongelukjes" wordt geholpen.

In de hogere groepen wordt er niet meer geholpen, tenzij er dringende (lichamelijke) redenen daartoe zijn. Dan kan die hulp worden geboden na toestemming of op verzoek van ouders. Dit wordt schriftelijk vastgelegd (rugzak).

Bij toestelgebruik in de gymzaal door de bovenbouw worden oefeningen gedaan, die ook qua hulpverlening door de klasgenoten kunnen worden begeleid. De leerkracht is terughoudend in oefensituaties, waarbij veel lichamen contact met het kind kan ontstaan. Schaamtegevoelens worden zonder toenaam in de leerling groep besproken. Bij individuele gevallen probeert de leerkracht dit in een gesprek met het kind duidelijk te krijgen. Een andere collega is hiervan op de hoogte, en de deur van het lokaal blijft open.

Toezicht in kleed- en doucheruimten

Er gaan enkele groepen wekelijks naar het zwembad. Toezicht op het aan- en uitkleden gebeurt volgens het vastgestelde zwembadprotocol door de leerkrachten. Als het nodig is wordt hierbij hulp geboden door begeleidende ouders of de leerkrachten.

De groepen 3 tot en met 8 krijgen twee keer per week lichamelijke opvoeding. Mannelijke leerkrachten komen niet in de meisjeskleedkamer. Toezicht wordt daar gehouden door de vrouwelijke vakleerkracht of de vrouwelijke groepsleerkracht. Vrouwelijke leerkrachten komen niet in de jongenskleedkamer. Toezicht wordt daar gehouden door de mannelijke vakleerkracht of de mannelijke groepsleerkracht. Na 5 minuten (na binnenkomst) vindt controle plaats.

Bij herrie in de kleedkamer wordt dit gemeld. De leerkracht overtuigt zich eerst van het feit of hij of zij de kleedkamer in kan. Dit gebeurt door kloppen en roepen. Indien er kinderen zijn, die nog niet zijn aangekleed, dan gaat de leerkracht de kleedkamer niet binnen. Herrieschoppers worden bij de leerkracht geroepen, en hun gedrag wordt besproken en gecorrigeerd.

Een uitzondering op deze regel vormt een calamiteit of een ongeluk van zodanige aard dat het bieden van hulp wel nodig is. Dit gebeurt dan door of in het bijzijn van de vrouwelijke/mannelijke vakleerkracht.

Persoonlijke contacten tussen de leerkrachten en leerlingen

Nablijven moet op de school (bijna) niet voorkomen. Mocht bij wijze van uitzondering toch nablijven als passende strafmaatregel worden gezien, dan dienen er een aantal regels in acht worden genomen;

- Nablijven mag niet langer duren dan een kwartier; de ouders worden hier telefonisch van op de hoogte gesteld;
- De deur van het lokaal dient open te staan;
- Er wordt voorkomen dat een leerkracht met een leerling als laatste op school blijft.

Heeft het nablijven te maken met een ruzie dan worden de ouders direct gebeld.

Werkende ouders worden in een dergelijke situatie hierover 's avonds gebeld, zodat ze van de situatie op de hoogte zijn.

Ook kunnen er na schooltijd gesprekken met een kind worden gevoerd. Ook dan geldt, dat de deur van het lokaal open blijft, en een collega op de hoogte wordt gesteld van het gesprek.

Het uitnodigen van kinderen thuis, zowel als groep als individueel gebeurt in overleg en dus alleen met toestemming van ouders. Dit laatste geldt ook voor buitenschoolse (sport) activiteiten.

Bij spelgedrag van leerling met leerkracht wordt lichamen contact vermeden. Niet vastpakken of stoeien. De leerkracht is hierop alert. In de relatie leerkracht-kind wordt afstand gehouden. Wanneer een kind deze grens overschrijdt wordt het hierop attent gemaakt door de leerkracht.

Troosten en belonen

Troosten bij verdriet kan op verbale en non-verbale wijze worden geuit. Het kind bepaalt de mate van contact. Met name kinderen in de groepen 1 en 2 kunnen nog erg afhankelijk zijn. Een leerkracht kan een kind daar kort op schoot nemen wanneer een kind dat aangeeft. Bij beloning kan een schouderklopje goed werken, zowel bij jonge als bij oudere leerlingen. Vanaf groep 3 is het op schoot nemen niet meer aan de orde. In de midden- en bovenbouwgroepen gebeurt belonen zo min mogelijk meer door middel van lichamelijk contact. In geval van strafmaatregelen wordt nooit lijfelijk gestraft, of bewoordingen en meningen van de leerkracht met lijfelijk contact (knijpen, duwen, tikken etc.) ondersteund. In het openbaar onderwijs van de gemeente Hoogeveen wordt positief gedrag gestimuleerd door middel van waardering en het uitdelen van complimenten.

Leerkrachten geven de kinderen geen zoen. Kinderen in de onderbouw willen de leerkracht in hun onbevangingheid nog wel eens zoenen. Dit moet kunnen, mits dit gedrag niet structureel voorkomt bij hetzelfde kind. Indien er wel sprake van is, dat dit gedrag structureel voorkomt, dan wordt dit gedrag bespreekbaar gemaakt met het betreffende kind of met de betreffende ouder(s), en gecorrigeerd.

Buitenschoolse activiteiten

Op meerdaagse schoolkampen voor de groepen 6 tot en met 8 bestaat de leiding uit mannelijke en vrouwelijke begeleiders. Dat zijn zowel leerkrachten alsook ouders. Tijdens de schoolkampen gelden in principe dezelfde principes als in de schoolsituatie. De hulpouders krijgen vooraf informatie over gewenst en ongewenst gedrag tijdens het schoolkamp. Dit geldt voor zowel kinderen als ouders. Ook in de leerling groep worden, voorafgaande aan het schoolkamp, de regels met de kinderen besproken.

Tijdens het schoolkamp wordt er door zowel de ouders als de leerkrachten/stagiaires geen drank (en drugs) gebruikt.

Meisjes en jongens slapen apart. Dit geldt ook voor de begeleiding. Er wordt met leerlingen uit andere culturen rekening gehouden.

Bij een nachtzoen geven (meisjes / jongens) blijven twee begeleiders aanwezig.

Mannelijke begeleiders komen niet op de meisjesslaapzaal. Het bezoek of de controle op de slaapzaal wordt altijd door twee begeleiders gedaan.

Gedagsregels leerkrachten onderling en ouders

Leerkrachten en ouders respecteren elkaars mening.

Tussen leerkrachten en ouders is er geen structureel lichamelijk contact middels een hand op de schouder of iets dergelijks. Leerkrachten spreken elkaar hierop aan.

Ouders worden op een open, serieuze manier met de geldende fatsoensnormen benaderd. Dit gedrag wordt ook van de ouders verwacht en verlangd. Dit wordt, indien noodzakelijk, ook aan de ouders kenbaar gemaakt. Bij klachten van ouders is de directeur verplicht deze te melden bij het bestuur of de vertrouwenspersoon (contactpersoon) van de klachtencommissie. Het bestuur kan besluiten de klachtenprocedure te hanteren.

Zorgen en problemen

Een school is een onderwijsvoorziening. Dat wil zeggen een voorziening die voorwaarden schept voor het onderwijs aan en het welzijn van mensen (kinderen en hun ouders). Als het op school niet goed gaat met een kind dan wordt gekeken in hoeverre er aan de noodzakelijke voorwaarden daartoe is voldaan. Ondanks de goede voorwaarden kan het zijn dat de ouders en/of de leerkrachten zich zorgen maken over de ontwikkeling/ het gedrag van het kind.

Zowel de leerkracht als de ouders kunnen dan het initiatief nemen tot een gesprek.

Van een leerkracht mag worden verwacht dat hij of zij:

- Ouders niet onterecht ongerust maakt (eerst toetsen bij collega en de intern begeleider);
- Ouders niet onterecht gerust stelt uit angst om te kwetsen, maar er zorgvuldig over praat;
- Geen diagnoses stelt (de leerkracht is immers niet deskundig) en daartoe tijdig overlegt met de intern begeleider.

Tenslotte:

Er wordt nooit, buiten medeweten van ouders, over een kind gesproken met derden (hulpverleners). Ook niet op aanvraag van hulpverlenende instellingen. Een probleem kan wel worden voorgelegd aan een hulpverlenende instantie, maar dan anoniem (consultatief).

Een grote uitzondering moet gemaakt worden bij een sterk vermoeden van kindermishandeling. Maar dan ook: altijd na overleg met de intern begeleider van de school.